

KOBIEȚA NA JEȚYKACH

Agnieszka Gralak

KOBIETA NA JĘZYKACH

Łódź 2018

Kobiety istnieją.

Ponadto pracują zawodowo i pełnią różnorodne funkcje.

Czasami to stwierdzenie może być uznane za tezę rewolucyjną. Dlaczego? Spójrzmy na rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania¹, (zawierające około dwóch i pół tysiąca nazw zawodów i specjalności), z którego wynika, że kobiety trudnią się:

pielęgniarstwem, położnictwem, są gospodyniami (czyli pracownicami usług domowych), higienistkami szkolnymi, opiekunkami: w żłobku, dziecięcymi, środowiskowymi i domowymi, ortoptystkami, sekretarkami, garderobianymi, maszynistkami (jako: operatorzy urządzeń biurowych), rejestratorkami medycznymi, fakturzystkami, kosmetyczkami, manikiurzystkami, pedikiurzystkami, wizażystkami/stylistkami, hostessami, siostrami PCK, asystentkami stomatologicznymi, asystentkami kobiety w czasie ciąży i porodu (doułami), koronkarkami, gorseciarkami, modystkami, hafciarkami, szwaczkami, pomocami: domowymi, laboratoryjnymi, krawieckimi i kuchennymi, sprzątaczkami domowymi i biurowymi, praczkami, prasowaczkami, łazienkowymi, pokojowymi, salowymi.

Ponadto w rozporządzeniu występują też połączenia:

Stewardesa / Steward,

Modelka / Model

oraz słowo „osoby” w trzech nazwach zawodów: osoba do towarzystwa, osoba wykwalifikowana w przemyśle farmaceutycznym i osoba dozoru ruchu w górnictwie otworowym.

Wytłumaczono, że: „Nazwy większości zawodów usytuowanych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy są rodzaju męskiego, a tylko w zawodach tradycyjnie sfeminizowanych zastosowano nazwy w rodzaju żeńskim”².

¹Dz.U. 2014 poz. 1145 z późn. zm. (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 227).

² *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy*, Warszawa 2014, s. 10, <https://psz.praca.gov.pl/documents/10240/54723/Klasyfikacja%20zawod%C3%B3w%20i%20specjalno%C5%9Bci%20na%20potrzeby%20rynku%20pracy%20-%202014.pdf/>.

Przedmowa

Dlaczego zatem użyto słowa bibliotekarz i nauczyciel?

Nie wnikając w intencje autorów, pragnę pokazać, jak język polski jest różnorodny, jak ewoluuje – zmienia się wraz z rzeczywistością, w jakiej żyjemy. Książka jest głosem propagującym użycia feminatywów, wprowadzenie w obieg społeczny większej liczby nazw żeńskoosobowych w drodze do zmniejszenia, czy wręcz całkowitego zlikwidowania asymetrii w języku.

Wychodząc z założenia, że każde rozporządzenie i ustawę można zmienić (np. poprzez dołączenie wykazu nazw w rodzaju żeńskim), mamy nadzieję, że kiedyś każda osoba pracująca na jakimś stanowisku lub pełniąca określoną funkcję będzie mogła wybrać pasującą jej formę i będzie to nazwa oficjalna, nie tylko potoczna.

O negatywnym odbiorze form żeńskich przez społeczeństwo Rada Języka napisała w „Stanowisku Rady Języka Polskiego w sprawie żeńskich form nazw zawodów i tytułów: „To, oczywiście, można zmienić, jeśli przekona się społeczeństwo, że formy żeńskie wspomnianych nazw są potrzebne, a ich używanie będzie świadczyć o równouprawnieniu kobiet w zakresie wykonywania zawodów i piastowania funkcji”³.

Zapraszam zatem do lektury.

BUDOWA KSIĄŻKI

Pierwsza część to alfabetyczny wykaz nazw, zawodów oraz funkcji w rodzaju żeńskim, w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej. Wybrane (w pełni subiektywnie) słowa stanowią jedynie reprezentację istniejących feminatywów (nazw żeńskich), jednak pokazują różnorodność i potencjał języka polskiego. Wykaz powstał na podstawie cytowanego rozporządzenia oraz „Słownika nazw żeńskich polszczyzny” pod redakcją Agnieszki Małochy-Krupy (wydany w 2015 roku), „Słownika języka polskiego” pod redakcją Jana Karłowicza, Adama Kryńskiego i Władysława Niedźwiedzkiego (wydawany od 1900 roku), „Słownika języka polskiego” (praca zbiorowa wydana w 1861 roku).

Drugą część publikacji stanowią przykłady odmiany nazw przez przypadki, w liczbie pojedynczej i mnogiej, ułożone

³Stanowisko przyjęte na XXXVII posiedzeniu plenarnym Rady Języka Polskiego przy Prezydium PAN 19 marca 2012 roku.

alfabetycznie.

Nie wiedząc, jakim torem podąży ewolucja języka, oraz co wybierzemy jako jego użytkowniczkę i użytkownicy, niektóre wyrazy zostały przedstawione w więcej niż jednej formie używanej współcześnie. Są to:

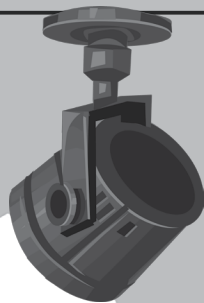
- magisterka/magistra
 - ministerka/ministra
 - profesorka/profesora
 - doktorka/doktora
 - premierka/premiera
 - chirurgini/chirurgka/chirurgiczka
 - wójtka/wójcina
- } należy zwrócić też uwagę na fakt, że słowa magister i minister mają w języku łacińskim, z którego się wywodzą, żeńską formę: magistra i ministra

W odmianie pominęłam przypadek Wołacza, gdyż jest bardzo rzadki w uzusie językowym.

Ostatnią część książki stanowi indeks przykładów w układzie alfabetycznym z podanym numerem strony, na której znajduje się odmiana.

Wraz z książką został wydany zeszyt ćwiczeń (z zamieszczonymi na jego końcu odpowiedziami), do wykorzystania w pracy samodzielnej lub w grupie, który ma na celu przybliżenie i „oswojenie” feminatywów.

Zarówno książkę, jak i zeszyt ćwiczeń można bez ograniczeń udostępniać, powielać i rozpowszechniać.

Feminatywy

Wybrane nazwy feminatywne

adiunkta -- adiunktki
administratorka -- administratorki
admiralka -- admiralcki
adwokatką -- adwokatkę
akrobatka -- akrobatki
alpinistka -- alpinistki
analityczka -- analityczki
antropolożka -- antropolożki
antykwariszką -- antykwariszki
aptekarzka -- aptekarki
archeolożka -- archeolożki
architektka -- architektki
archiwistka -- archiwistki
aspirantka -- aspirantki
astrofizyczka -- astrofizyczki
astrolożka -- astrolożki
astronautka -- astronautki
astronomka -- astronomki
audytorka -- audytorki
baristka -- baristki
barmanka -- barmanki
bednarka -- bednarki
betoniarka -- betoniarki
biegaczka -- biegaczki
biegła -- biegle
biochemiczka -- biochemiczki
bioinżynierka -- bioinżynierki
biolożka -- biolożki
biotechnolożka -- biotechnolożki
blacharka -- blacharki
bosmanka -- bosmanki
brokerka -- brokerki
brukarka -- brukarki
budownicza -- budownicze
bukmacherka -- bukmacherki
burmistrzynie -- burmistrzynie
ceramiczka -- ceramiczki

chemiczka -- chemiczki
chirurgiczka -- chirurgiczki
chirurgini -- chirurginie
chirurgzka -- chirurgzki
choreografka -- choreografki
cieślarka -- cieślarki
copywriterka -- copywriterki
cukierniczka -- cukierniczki
cykliniarka -- cykliniarki
dawczyni -- dawczynie
dealerka -- dealerki
dekarka -- dekarki
dekoratorka -- dekoratorki
dentystka -- dentystki
detektywka -- detektywki
docentka -- docentki
doktora -- doktory
doktorzka -- doktorki
doradczynie -- doradczynie
dorożkarka -- dorożkarki
dostawczyni -- dostawczynie
dowódczyni -- dowódczynie
dozorczyne -- dozorczyne
dróżniczka -- dróżniczki
drukarka -- drukarki
drwalka -- drwalki
dyrektorka -- dyrektorki
dyrygentka -- dyrygentki
dyspozytorka -- dyspozytorki
dystrybutorka -- dystrybutorki
dziekanka -- dziekanki
dziennikarka -- dziennikarki
dźwigowa -- dźwigowe
dżokejka -- dżokejki
edytorka -- edytorki
ekolożka -- ekolożki
ekonomistka -- ekonomistki

Wybrane nazwy feminatywne

ekspertka -- ekspertki
elektroniczka -- elektroniczki
elektryczka -- elektryczki
endokrynolożka -- endokrynolożki
epidemiolożka -- epidemiolożki
etnografka -- etnografki
fachowczynie -- fachowczynie
farmaceutka -- farmaceutki
felczerka -- felczerki
filolożka -- filolożki
filozofka -- filozofki
fizyczka -- fizyczki
fizykoterapeutka -- fizykoterapeutki
fotoreporterka -- fotoreporterki
frezerka -- frezerki
funkcjonariuszka -- funkcjonariuszki
garderobiana -- garderobiane
generalka -- generaliki
genetyczka -- genetyczki
geofizyczka -- geofizyczki
geografka -- geografki
ginekolożka -- ginekolożki
gończynie -- gończynie
górnica -- górniki
graficzka -- graficzki
grawerka -- grawerki
historyczka -- historyczki
hodowczynie -- hodowczynie
hutniczka -- hutniczki
hydrauliczka -- hydrauliczki
informatyczka -- informatyczki
inspektorka -- inspektorki
instruktorka -- instruktorki
introligatorka -- introligatorki
inwentaryzatorka -- inwentaryzatorki
inżynierka -- inżynierki
językoznawczynie -- językoznawczynie

jubilerka -- jubilerki
kaletniczka -- kaletniczki
kamieniarka -- kamieniarki
kantorka -- kantorki
kapitanka -- kapitanki
kapralka -- kapralki
kardiolożka -- kardiolożki
kartografka -- kartografki
kaskaderka -- kaskaderki
kierowczynie -- kierowczynie
kierownicza -- kierowniczy
kolarka -- kolarki
kolejarka -- kolejarki
kolporterka -- kolporterki
komandorka -- komandorki
komandoska -- komandoski
kombajnista -- kombajnistki
kombatancka -- kombatancki
komendantka -- komendantki
komentatorka -- komentatorki
kominiarka -- kominiarki
komisarka -- komisarki
komorniczka -- komorniczki
kompozytorka -- kompozytorki
konduktorka -- konduktorki
konferansjerka -- konferansjerki
konserwatorka -- konserwatorki
konstruktorka -- konstruktorki
konwojentka -- konwojentki
koordynatorka -- koordynatorki
korektorka -- korektorki
kosmetolożka -- kosmetolożki
kowalka -- kowalki
kożusznica -- kożusznicy
krawczynie -- krawczynie
krematorka -- krematorki
kreślarka -- kreślarki

Wybrane nazwy feminatywne

krojczyńni -- krojczynie	ministra -- ministry
krupierka -- krupierki	mistrzyni -- mistrzynie
kryminolożka -- kryminolożki	młynarka -- młynarki
kulturoznawczyńni -- kulturoznawczynie	monarchini -- monarchinie
kuratorka -- kuratorki	montażystka -- montażystki
kustosza -- kustoszki	monterka -- monterki
kuśnierka -- kuśnierki	mostownicza -- mostownicze
laborantka -- laborantki	motornicza -- motornicze
lakierniczka -- lakierniczki	mówczyńni -- mówczynie
laryngolożka -- laryngolożki	murarka -- murarki
latarniczka -- latarniczki	muzykolożka -- muzykolożki
legislatorka -- legislatorki	mysliwa -- myśliwe
lekarka -- lekarki	naczelnicza -- naczelniczki
lektorka -- lektorki	nanotechnolożka -- nanotechnolożki
leśniczka -- leśniczki	naukowczyńni -- naukowczynie
likwidatorka -- likwidatorki	nawigatorka -- nawigatorki
logopedka -- logopedki	neurolożka -- neurolożki
magazynierka -- magazynierki	normalizatorka -- normalizatorki
magisterka -- magisterki	notariuszka -- notariuszki
magistra -- magistry	nurczyńni -- nurczynie
majorka -- majorki	odlewniczka -- odlewniczki
maklerka -- maklerki	oficerka -- oficerki
marszałkini -- marszałkinie	ogniomistrzyni -- ogniomistrzynie
marynarka -- marynarki	ogrodnicza -- ogrodniczki
masarka -- masarki	operatorka -- operatorki
maszynistka -- maszynistki	optyczka -- optyczki
matematyczka -- matematyczki	ordynatorka -- ordynatorki
matriarchini -- matriarchinie	organistka -- organistki
mechaniczka -- mechaniczki	ortopedka -- ortopedki
mediatorka -- mediatorki	parasolnicza -- parasolniczki
menedżerka -- menedżerki	parkingowa -- parkingowe
metaloplastyczka -- metaloplastyczki	parlamentarzystka -- parlamentarzystki
meteorolożka -- meteorolożki	pastorka -- pastorki
metodyczka -- metodyczki	pedagożka -- pedagożki
metrolożka -- metrolożki	piekarka -- piekarki
mikrobiolożka -- mikrobiolożki	pielęgniarka -- pielęgniarki
ministerka -- ministerki	pilarka -- pilarki

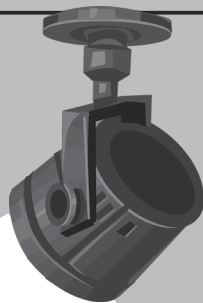
Wybrane nazwy feminatywne

pilotka -- pilotki	religioznawczyni -- religioznawczynię
pirotechniczka -- pirotechniczki	reżyserka -- reżyserki
planistka -- planistki	rękodzielniczka -- rękodzielniczki
plutonowa -- plutonowe	rolnicza -- rolniczki
platnerka -- platnerki	rotmistrzyni -- rotmistrzynie
poborczyni -- poborczynię	rybacza -- rybaczki
podatniczka -- podatniczki	rycerka -- rycerki
podoficerka -- podoficerki	rykszarka -- rykszarki
policjantka -- policjantki	rzeczniczka -- rzeczniczki
politolożka -- politolożki	rzeczoznawczyni -- rzeczoznawczynię
polityczka -- polityczki	rzemieślniczka -- rzemieślniczki
portierka -- portierki	rzeźniczka -- rzeźniczki
poruczniczka -- poruczniczki	sadownicza -- sadowniczi
posłanka -- posłanki	sanitariuszka -- sanitariuszki
posterunkowa -- posterunkowe	scenarzystka -- scenarzystki
premiera -- premiery	scenografka -- scenografki
premierka -- premierki	sekretarzyni -- sekretarzynie
prezeska -- prezeski	senatorka -- senatorki
prezydentka -- prezydentki	serowarka -- serowarki
producentka -- producentki	serwisantka -- serwisantki
profesora -- profesory	sierżantka -- sierżantki
profesorka -- profesorki	skarbniczka -- skarbniczki
programistka -- programistki	skoczkini -- skoczkinie
projektantka -- projektantki	socjolożka -- socjolożki
prokuratorka -- prokuratoroki	sołtyska -- sołtyski
promotorka -- promotorki	spawaczka -- spawaczki
protetyczka -- protetyczki	specjalistka -- specjalistki
przodkini -- przodkinie	spedytorka -- spedytorki
przywódczyni -- przywódczynię	spikerka -- spikerki
psycholożka -- psycholożki	sponsorka -- sponsorki
pszczelarka -- pszczelarki	sportowczyni -- sportowczynię
pulkownicza -- pulkowniczi	sprzedawczyni -- sprzedawczynię
radczyni -- radczynię	stemiczka -- stemiczki
radiolożka -- radiolożki	stocznia -- stocznia
ratownicza -- ratowniczi	stolarka -- stolarki
redaktorka -- redaktorki	strażaczka -- strażaczki
rektorka -- rektorki	strażniczka -- strażniczki

Wybrane nazwy feminatywne

strzałowa -- strzałowe
strzelczyni -- strzelczynie
suwnicowa -- suwnicowe
syndyczka -- syndyczki
synoptyczka -- synoptyczki
szefowa -- szefowe
szeregowa -- szeregowie
szewczyni -- szewczynie
szoferka -- szoferki
szpachlarka -- szpachlarki
sztangistka -- sztangistki
szyperka -- szyperki
ślusarka -- ślusarki
taksówkarka -- taksówkarki
tapeciarka -- tapeciarki
tatuażystka -- tatuażystki
techniczka -- techniczki
teolożka -- teolożki
terapeutka -- terapeutki
tkaczka -- tkaczk
toksykolożka -- toksykolożki
towaroznawczyni -- towaroznawczynie
tragarka -- tragarki
traktorzystka -- traktorzystki
tramwajarka -- tramwajarki
transplantolożka -- transplantolożki
treserka -- treserki
twórczyni -- twórczynie
tynkarka -- tynkarki
ubojowa -- ubojowe
urbanistka -- urbanistki
wartownicza -- wartowniczk
webmasterka -- webmasterki
weteranka -- weteranki
weterynarka -- weterynarki
windykatorka -- windykatorki
władczyni -- władczynie

województwo -- województwie
wójcina -- wójciny
wójtka -- wójtki
wulkanizatorka -- wulkanizatorki
wychowawczyni -- wychowawczynie
wydawczyni -- wydawczynie
wykładowczyni -- wykładowczynie
wytwórczyni -- wytwórczynie
zaopatrzeniowczyni -- zaopatrzeniowczynie
zarządczyni -- zarządczynie
zawiadowczyni -- zawiadowczynie
zawodnicza -- zawodniczk
zbrojarka -- zbrojarki
zdunka -- zdunk
zegarmistrzyni -- zegarmistrzynie
zwrotniczka -- zwrotniczki
żołnierka -- żołnierki

Przykłady

LICZBA POJEDYNCZA	
Biegła sądowa otworzyła drzwi i wyszła.	Mianownik (kto? co?)
Nie było już pani biegłej w stołówce.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Obiad nie smakował głodnej biegłej .	Celownik (komu? czemu?)
Ginekolożka minęła zamysloną biegłą ,	Biernik (kogo? co?)
Tym razem z mijaną biegłą nie porozmawiała.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Chirurginie rozmawiały o pani biegłej .	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Trzy biegłe sądowe spotkały się przed salą rozpraw.	Mianownik (kto? co?)
Sędzina potrzebowała opinii pań biegłych , dlatego pla-	Dopełniacz (kogo? czego?)
nowała z uwagą przysłuchiwać się mówiącym biegłym .	Celownik (komu? czemu?)
Wezwano wszystkie biegłe do sali.	Biernik (kogo? co?)
Dwie inne osoby weszły razem z paniami biegłymi .	Narzędnik (z kim? z czym?)
Sędzina miała dobrą opinię o zatrudnionych biegłych .	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Burmistrzynie odpowiedzialnie zarządzała mieniem
	gminy.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Mieszkańcy byli zadowoleni z pracy burmistrzynie .
Celownik (komu? czemu?)	Opowiadali burmistrzynie o swoich potrzebach.
Biernik (kogo? co?)	Często widziano burmistrzynie kontrolującą stan
	remontów.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Dawało to możliwość rozmów z burmistrzynie .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Mieszkańcy często rozmawiali o burmistrzynie .
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Nowo wybrane burmistrzynie spotkały się przypad-
	kiem.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Nie spodziewano się spotkania obu burmistrzynie .
Celownik (komu? czemu?)	Burmistrzynie wydało się to zaskakujące,
Biernik (kogo? co?)	Burmistrzynie widać było z daleka.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Nikt nie kontaktował się z burmistrzyniami w tej
Miejscownik (o kim? o czym?)	sprawie, natomiast mówiono o burmistrzyniach
	w telewizji.

LICZBA POJEDYNCZA	
Znana chirurgini/chirurżka/chirurgiczka została zatrudniona w szpitalu. Bardzo brakowało tam	Mianownik (kto? co?)
chirurgini/chirurżki/chirurgiczki . Dyrektor szpitala dziękował chirurgini/chirurżce/chirurgicze , że zgodziła się objąć to stanowisko.	Dopełniacz (kogo? czego?) Celownik (komu? czemu?)
Poznał chirurginię/chirurżkę/chirurgiczkę podczas konferencji. Rozmawiał z chirurginią/chirurżką/chirurgiczką o obowiązkach. Słyszał pozytywne opinie o chirurgini/chirurżce/chirurgicze .	Biernik (kogo? co?) Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Chirurginie/chirurżki / chirurgiczki spotkały się na stołówce. Chwilowo nie było zajęć dla chirurgiń/chirurżek/chirurgiczek . Kucharka podała	Mianownik (kto? co?) Dopełniacz (kogo? czego?)
chirurginiom/chirurżkom / chirurgiczkom obiad. Ginekolożka zauważyła chirurginie/chirurżki/chirurgiczki .	Celownik (komu? czemu?) Biernik (kogo? co?)
Usiadła z chirurginiami/chirurżkami/chirurgiczkami . Tymczasem kucharka myślała	Narzędnik (z kim? z czym?)
o chirurginiach/chirurżkach/chirurgiczkach .	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Cieślarka wpatrywała się w rysunek techniczny.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Narzędzia cieślarki dostarczono już na miejsce.
Celownik (komu? czemu?)	Przygotowano cieślarce teren do pracy.
Biernik (kogo? co?)	Stażysta zapytał cieślarkę , co będzie teraz robić.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Poszedł z cieślarką , aby zobaczyć jak budują ścianę.
	Doradca zawodowy powiedział stażyscie o świetnie pra-
Miejscownik (o kim? o czym?)	cującej cieślarce .
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Cieślarki zostały zatrudnione przy dużej budowie.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Potrzebowano tam cieślarek , aby wszystko było do-
Celownik (komu? czemu?)	brze wykonane. Powierzono cieślarkom bardzo ważne
	zadania.
Biernik (kogo? co?)	Widziano cieślarki pracujące na wysokościach.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Wraz z cieślarkami pracował stażysta.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Mówiono o cieślarkach , że pracują całkiem szybko.

LICZBA POJEDYNCZA	
Wybitna cukierniczka przygotowywała wypieki na wielki bal. W takiej chwili nikt nie mógł popędzać zajętej cukierniczki . Grupa kucharzy przyglądała się pracującą cukierniczkę podczas pracy. Podziwiano skrupulatną cukierniczkę za jej talent. Wiele osób chciało pracować ze znaną cukierniczką . Często opowiadano o wspaniałej cukierniczkę i jej wyrobach.	Mianownik (kto? co?) Dopełniacz (kogo? czego?) Celownik (komu? czemu?) Biernik (kogo? co?) Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Uzdolnione cukierniczki zebrały się, aby zaplanować desery na wielki bal. Pomocnicy stosowali się do poleceń pracujących cukierniczek . Szybko przynoszono wymagającym cukierniczkom produkty. Wielu chciało naśladować wybitne cukierniczki . Ustalanie przepisów z czujnymi cukierniczkami było zawsze bardzo emocjonujące. Kiedy władczynie pięciu największych państw urządziły bale, zawsze pamiętały o znakomicie wykonujących desery cukierniczkach .	Mianownik (kto? co?) Dopełniacz (kogo? czego?) Celownik (komu? czemu?) Biernik (kogo? co?) Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Pani doktorka/doktora weszła do sali. Spodziewano
Dopełniacz (kogo? czego?)	się pani doktorki/doktory , gdyż była egzaminatorką.
Celownik (komu? czemu?)	Podawano pani doktorce/doktorze indeksy.
Biernik (kogo? co?)	Patrzono na panią doktorkę/doktorę , zastanawiając
	się czy będzie sroga.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Przeważnie egzaminy z panią doktorką/doktorą
	przebiegały w dużym napięciu.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Mysłano o pani doktorce/doktorze z przestachem.

	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Dwie doktorki/doktory rozmawiały na korytarzu.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Dziekanka nie widziała pań doktorek/doktor . Miała
Celownik (komu? czemu?)	powiedzieć paniom doktorkom/doktorom o zmia-
Biernik (kogo? co?)	nach. Zawołała rozmawiające doktorki/doktory , aby
Narzędnik (z kim? z czym?)	porozmawiać z obiema doktorkami/doktorami.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Wiedziała, co o paniach doktorkach/doktorach
	mówią studentki i studenci.

LICZBA POJEDYNCZA	
Drwalka wzięta piłę i poszła do lasu.	Mianownik (kto? co?)
Przez dłuższy czas nie było słychać pracy drwalki .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Leśniczy przyniósł drwalce jedzenie.	Celownik (komu? czemu?)
Zapytał drwalkę , czy chciałaby ciastko.	Biernik (kogo? co?)
Lubił pogawędki z drwalką ,	Narzędnik (z kim? z czym?)
Często opowiadał o drwalce swoim znajomym.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Drwalki przyszły na zwody punktualnie.	Mianownik (kto? co?)
Wszyscy znali wysokie umiejętności drwalek .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Cała widownia przyglądała się drwalkom .	Celownik (komu? czemu?)
Przed ostatnią konkurencją sędzina ustawiła drwalki	Biernik (kogo? co?)
przed palami drewna.	
Drwale obawiali się, że w tej konkurencji przegrają	
z drwalkami .	Narzędnik (z kim? z czym?)
Gazety będą pisać tylko o drwalkach .	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Fachowczyni przyszła do pracy.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Do nowego projektu potrzebowano fachowczyni .
Celownik (komu? czemu?)	Powierzono fachowczyni główne zadanie.
Biernik (kogo? co?)	Fachowczynię poinformowano o szczegółach.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Omawiano z fachowczynią założenia projektu.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Informacja o fachowczyni była zawarta w projekcie.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Fachowczynie analizowały zagadnienie.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Opinia fachowczyń była niezbędna.
Celownik (komu? czemu?)	Przyniesiono fachowczyniom całą dokumentację.
Biernik (kogo? co?)	Zaprowadzono fachowczynie do sali konferencyjnej.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Z fachowczyniami siedział protokolant.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Kucharz wiedział o fachowczyniach .

LICZBA POJEDYNCZA	
Górniczka zjechała do kopalni.	Mianownik (kto? co?)
Obowiązkiem górniczki było urabianie kopaliny.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Przydzielono górniczce dwie osoby do pomocy.	Celownik (komu? czemu?)
Zaopatrzone górnickę w nowy sprzęt.	Biernik (kogo? co?)
Z górnicką nie było nudno, bo lubiła gwizdać.	Narzędnik (z kim? z czym?)
O górniczce przypomniał sobie handlarz wioślami.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Górniczki z zapalem szorowały twarze.	Mianownik (kto? co?)
Górniczek nie było w łaźni.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Miejscowe drogerie sprzedawały górniczkom najlepsze mydła.	Celownik (komu? czemu?)
Górniczki zaproszono na turniej szachowy.	Biernik (kogo? co?)
Z górnickami bardzo ciężko było wygrać w zawodach drużynowych.	Narzędnik (z kim? z czym?)
O górnickach - szachistkach pisała nawet prasa zakładowa.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Graficzka została niedawno zatrudniona w firmie,
Dopełniacz (kogo? czego?)	w której bardzo brakowało graficzki .
Celownik (komu? czemu?)	Graficzce przygotowano stanowisko pracy.
Biernik (kogo? co?)	Przywitano graficzkę serdecznie.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Kierowniczką rozmawiała z graficzką .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Wcześniej zebrała informacje o graficzce .
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Graficzki przygotowywały pliki do dużego zamówienia.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Od kilku dni graficzek nie widziano w stołówce.
Celownik (komu? czemu?)	Przynoszono zapracowanym graficzkom jedzenie
	do pokoju.
Biernik (kogo? co?)	Dbano o nowo zatrudnione graficzki .
Narzędnik (z kim? z czym?)	Z graficzkami siedziała programistka.
Miejscownik (o kim? o czym?)	W firmie wszyscy mówili o graficzkach .

LICZBA POJEDYNCZA	
Kapralka wraz z drużyną uczestniczy w ćwiczeniach, dlatego nie ma teraz kapralki w koszarach.	Mianownik (kto? co?) Dopełniacz (kogo? czego?)
Generatka przyglądała się nowo mianowanej kapralce .	Celownik (komu? czemu?)
Nie pierwszy raz zwróciła uwagę na tę obiecującą kapralkę .	Biernik (kogo? co?)
Kiedyś nawet rozmawiała z kapralką o jej karierze w wojsku. Wspominała o kapralce innym generatkom.	Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Po ćwiczeniach kapralki zebrały się w koszarach.	Mianownik (kto? co?)
Chwilowo nikt nie szukał robiących karierę kapralek .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Kapralkom też należał się odpoczynek.	Celownik (komu? czemu?)
Plutonowa pochwaliła kapralki za wykonane ćwiczenia.	Biernik (kogo? co?)
Generatka chciała porozmawiać z kapralkami .	Narzędnik (z kim? z czym?)
Dowódczyni miała dobre zdanie o nowych kapralkach .	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Kierowczyni pędziła autostradą.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Tir nie miał szans dogonić kierowczyni .
Celownik (komu? czemu?)	Policjant jadący obok przyjrzał się bacznie kierowczyni .
Biernik (kogo? co?)	Zatrzymał kierowczynię do kontroli.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Chciał koniecznie porozmawiać z kierowczynią rajdową.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Miał już wyrobione zdanie o tej kierowczyni .
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Kierowczynie stały w korku na autostradzie.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Kierowczyń nie irytował korek.
	Dźwięk młota pneumatycznego przeszkadzał
Celownik (komu? czemu?)	kierowczyniom .
	Jadący pasem awaryjnym ciągnik, minął
Biernik (kogo? co?)	kierowczynie . Jego kierowca cieszył się, że nie musi
Narzędnik (z kim? z czym?)	czekać w korku z kierowczyniami .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Policjant pomyślał o kierowczyniach .

LICZBA POJEDYNCZA	
Młoda magisterka/magistra szukała pracy. Dotych-	Mianownik (kto? co?)
czas nikt nie zatrudnił magisterki/magistry . Wyma-	Dopełniacz (kogo? czego?)
gającej magisterce/magistrze oferty nie odpowia-	Celownik (komu? czemu?)
dały. Dwa razy zaproszono magisterkę/magistrę	Biernik (kogo? co?)
na rozmowę o pracę. Trzy osoby czekały na rozmowę ra-	
zem ze zdolną magisterką/magistrą .	Narzędnik (z kim? z czym?)
O uzdolnionej magisterce/magistrze rozmawiała	Miejscownik (o kim? o czym?)
komisja.	
LICZBA MNOGA	
Utalentowane magisterki/magistry spotkały się rok	Mianownik (kto? co?)
po studiach. Spotkanie magisterek/magistr było	Dopełniacz (kogo? czego?)
długo wyczekiwane. Koleżankom magisterkom/	Celownik (komu? czemu?)
magistrom udało się wybrać pasujący wszystkim ter-	
min.	
Słyszano z daleka śmiejące się magisterki/magistry .	Biernik (kogo? co?)
Spotkania z koleżankami magisterkami/	Narzędnik (z kim? z czym?)
magistrami były zawsze wesole. Na uczelni pamiętano	
o przyjaciółkach magisterkach/magistrach .	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Marszałkini zwołała posiedzenie sejm.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Na wczorajszym posiedzeniu nie było marszałkini.
Celownik (komu? czemu?)	Podano marszałkini petycję.
Biernik (kogo? co?)	Poproszono marszałkinię o przerwę.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Dziennikarze przeprowadzili wywiad z marszałkinią, ponieważ chcieli dowiedzieć się jak najwięcej
Miejscownik (o kim? o czym?)	o marszałkini i jej planach na przyszłość.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Były marszałkinie spotkały się nad morzem.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Chwilowo nikt nie potrzebował marszałkiń, więc mo- gły odpocząć.
Celownik (komu? czemu?)	Widok morza podobał się marszałkiniom - zawsze
Biernik (kogo? co?)	działał na marszałkinie odstresowująco.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Na plaży z marszałkiniami siedział ochroniarz.
	Przyszedł, gdy tylko usłyszał o odpoczywających
Miejscownik (o kim? o czym?)	marszałkiniach.

LICZBA POJEDYNCZA	
Ministerka/ministra miała wielkie plany.	Mianownik (kto? co?)
Wierzono w umiejętności nowej ministerki/ministry .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Ufano odważnej ministerce/ministrze , że pozosta-	Celownik (komu? czemu?)
nie wierna swoim wartościom. Często widywano	
ministerkę/ministrę pracującą do późna.	Biernik (kogo? co?)
Z ministerką/ministrą zawsze można było poroz-	Narzędnik (z kim? z czym?)
mawiać. O ambitnej ministerce/ministrze plotko-	Miejscownik (o kim? o czym?)
wali oponenti polityczni.	
LICZBA MNOGA	
Pracowite ministerki/ministry rozmawiały z eks-	Mianownik (kto? co?)
pertkami. Projekty ustaw ministerek/ministr zawsze	Dopełniacz (kogo? czego?)
były dopracowane. Paniom ministerkom/	Celownik (komu? czemu?)
ministrom pomagały specjalistki. Wspierały	
ministerki/ministry w trudnych sprawach. Praca	Biernik (kogo? co?)
z ministerkami/ministrami , które podziwiano,	Narzędnik (z kim? z czym?)
wymagała zaangażowania. Prasa często pisała o paniach	
ministerkach/ministrach .	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Czujna myśliwa siedziała za drzewem.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Karabin myśliwej był w gotowości.
Celownik (komu? czemu?)	Naszej myśliwej udało się ostatnio kupić nową lunetę,
Biernik (kogo? co?)	co stawiało myśliwą w uprzywilejowanej sytuacji.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Wraz ze skupioną myśliwą czekali inni uczestnicy poło-
	wania. Było tak cicho, że można byłoby zapomnieć
Miejscownik (o kim? o czym?)	o siedzącej w krzakach myśliwej .
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Myśliwe spotkały się po polowaniu ze wszystkimi
	uczestnikami.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Wokół myśliwych leżały nieżywe zwierzęta. Muchy nie
Celownik (komu? czemu?)	przeszkadzały myśliwym .
Biernik (kogo? co?)	Pochwalono myśliwe za zabicie dwóch wielkich jeleni.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Zwierzęta nie miały szans z myśliwymi .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Długo jeszcze mówiono o wyczynach myśliwych .

29

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Plutonowa wyszła z koszar.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Podkomendni plutonowej wiedzieli o jej nieobecności.
Celownik (komu? czemu?)	Plutonowej należał się wolny wieczór.
Biernik (kogo? co?)	Widziano plutonową , jak szybko szła ulicą.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Razem z plutonową szli inni ludzie.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Mówiono o plutonowej , że wróci w nocy.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Plutonowe spotkały się na strzelnicy.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Przygotowano dla plutonowych naboje.
Celownik (komu? czemu?)	Podano plutonowym broń.
Biernik (kogo? co?)	Obserwowano plutonowe z pewnej odległości.
	Wielu żołnierzy chciało rywalizować z uzdolnionymi
Narzędnik (z kim? z czym?)	plutonowymi .
Miejscownik (o kim? o czym?)	o plutonowych i ich osiągnięciach krążyły legendy.

LICZBA POJEDYNCZA	
Podatniczka opłacała podatki przez internet.	Mianownik (kto? co?)
Komputer podatniczki miał zainstalowaną aplikację.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Pracodawca przekazał podatnicze PIT.	Celownik (komu? czemu?)
Cieszyło podatniczkę, że nie musi iść do urzędu.	Biernik (kogo? co?)
Wiele znajomych osób zgadzało się z podatniczką.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Urzednicy nie musieli myśleć o podatnicze.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Podatniczki stały w długiej kolejce.	Mianownik (kto? co?)
Tego dnia przyszło bardzo dużo podatniczek.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Urzędniczki przyglądały się podatniczkom z niepokojem.	Celownik (komu? czemu?)
Poprosiły podatniczki o ustawienie się pod ścianą.	Biernik (kogo? co?)
Ochroniarka została z podatniczkami na korytarzu.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Myślała o podatniczkach ze zdziwieniem.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Posłanka nie miała zwyczaju jeść na sali sejmowej.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Po przerwie słuchano wystąpienia posłanki .
Celownik (komu? czemu?)	Dano posłance czas na wystosowanie zapytania poselskiego.
Biernik (kogo? co?)	Premierka planowała poprosić posłankę o chwilę rozmowy, aby omówić z posłanką ostatnie wydarzenia.
Narzędnik (z kim? z czym?)	
Miejscownik (o kim? o czym?)	Dzień wcześniej rozmawiała o posłance z marszałkinią.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Posłanki stawily się na obrady komisji.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Spodziewano się przybycia dziewięciu posłanek .
Celownik (komu? czemu?)	Podano posłankom dokumenty.
Biernik (kogo? co?)	Poinformowano posłanki o ich treści.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Wraz z posłankami do sali wszedł jeden poseł.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Niedawno przygotowano film o posłankach w ramach kampanii wyborczej.

LICZBA POJEDYNCZA	
Zmęczona premierka/premiera wyjechała na urlop, dlatego nie było premierki/premiery w domu.	Mianownik (kto? co?) Dopełniacz (kogo? czego?)
Oszczędnej premierce/premierze udało się znaleźć ciekawą ofertę wyjazdu.	Celownik (komu? czemu?)
Widziano premierkę/premierę , jak wsiadała do autobusu. Razem z wesołą premierką/premierą jechał jej mąż. Kierowca wiedział o podróżującej premierce/premierze .	Biernik (kogo? co?) Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Panie premierki/premiery spotkały się na plaży. Leżaki pań premiererek/premier były identyczne.	Mianownik (kto? co?) Dopełniacz (kogo? czego?)
Przyniesiono paniom premierkom/premierom piłkę dmuchaną i spytano zrelaksowane premierki/premiery , czy jeszcze czegoś potrzebują.	Celownik (komu? czemu?) Biernik (kogo? co?)
z premierkami/premierami grali w piłkę ich mężowie. Później o paniach premierkach/premierach pisały gazety.	Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Znana profesorka/profesora siedziała w bibliotece.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Nikt nie słyszał pracującej profesorki/profesory .
Celownik (komu? czemu?)	Podano pani profesorce/profesorze zamówione
Biernik (kogo? co?)	książki i poinformowano zciekawioną profesorkę/ profesorę , że czasopisma będą za chwilę. Studentka
Narzędnik (z kim? z czym?)	rozmawiała z ulubioną profesorką/profesorą .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Opowiedziała o pani profesorce/profesorze swoje- mu koledze z roku.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Panie profesorki/profesory naradzały się.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Zmieniono zakres obowiązków pań profesorek/ profesor .
Celownik (komu? czemu?)	Dodano paniom profesorkom/profesorom nowe
Biernik (kogo? co?)	zadania, wcześniej prosząc panie profesorki/ profesory o opinie. Ustalano szczegóły z paniami
Narzędnik (z kim? z czym?)	profesorkami/profesorami .
Miejscownik (o kim? o czym?)	O paniach profesorkach/profesorach usłyszała rektorka.

LICZBA POJEDYNCZA	
Na tym zdjęciu jest moja przodkini - opowiadała Zośka.	Mianownik (kto? co?)
Na tej fotografii nie ma przodkini , gdyż to ona robiła	Dopełniacz (kogo? czego?)
zdjęcie. Lubię przyglądać się mojej przodkini . Jej rodzi-	Celownik (komu? czemu?)
ce zapisali przodkinie do szkoły z internatem, dlatego	Biernik (kogo? co?)
rzadko widzieli się z przodkinią . Często myśleli o mojej	Narzędnik (z kim? z czym?)
przodkini i pisali do niej listy.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Oto nasze przodkinie .	Mianownik (kto? co?)
Nie ma już z nami naszych przodkiń .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Przodkiniom zawdzięczamy wiele.	Celownik (komu? czemu?)
Przodkinie widać na fotografii.	Biernik (kogo? co?)
Ktoś stoi na zdjęciu z przodkiniami .	Narzędnik (z kim? z czym?)
Styszeliśmy o naszych przodkiniach różne historie.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Zaalarmowana pułkowniczką jechała samochodem
Dopełniacz (kogo? czego?)	wojskowym. Pojazd pułkowniczką było widać z daleka.
Celownik (komu? czemu?)	Pułkownicze przekazano niepokojący raport.
Biernik (kogo? co?)	Pułkowniczkę doganiał pojazd z mechaniczkami.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Porozumiały się z pułkowniczką przez radio.
Miejscownik (o kim? o czym?)	O pędzącej pułkownicze powiedziała im sierżantka.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Pułkowniczeki spotkały się na poligonie.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Kolejne raporty sływały do pułkowniczek .
Celownik (komu? czemu?)	Należało przekazywać informacje pułkowniczkom na bieżąco.
Biernik (kogo? co?)	Generatka wezwała pułkowniczeki na rozmowę.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Musiła porozmawiać z pułkowniczkami o popsu- tych czotgach.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Wiedziała o pułkowniczkach , że monitorują sprawę na bieżąco.

LICZBA POJEDYNCZA	
Radczyni prawna rozpoczęła spotkanie.	Mianownik (kto? co?)
Przeważnie o tej porze nie było jeszcze radczyni w biurze.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Klient podziękował radczyni za konsultacje.	Celownik (komu? czemu?)
Poprosił radczynię o orzeczenie w sprawie.	Biernik (kogo? co?)
Rozmowa z radczynią była bardzo owocna, zatem wy-	Narzędnik (z kim? z czym?)
dał o radczyni pozytywną opinię.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Radczynie pojechały na konferencję.	Mianownik (kto? co?)
Był to dla radczyń bardzo ważny wyjazd, który mógł	Dopełniacz (kogo? czego?)
pomóc radczyniom w pracy.	Celownik (komu? czemu?)
Zakwaterowano radczynie blisko jeziora.	Biernik (kogo? co?)
Wieczorem inni uczestnicy wypłynęli z radczyniami	Narzędnik (z kim? z czym?)
kajakami.	
Kucharka otrzymała informację o radczyniach, że są	Miejscownik (o kim? o czym?)
wegankami.	

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Pani reżyserka weszła do studia.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Nie spodziewano się reżyserki o tak wczesnej porze.
Celownik (komu? czemu?)	Przekazano pani reżyserce najświeższe informacje z
Biernik (kogo? co?)	planu. Zapewniono zaniepokojoną reżyserkę , że scena
	z uprowadzeniem helikoptera zostanie nakręcona
Narzędnik (z kim? z czym?)	na czas. Z panią reżyserką długo rozmawiał aktor,
Miejscownik (o kim? o czym?)	ponieważ miał o reżyserce bardzo dobre zdanie.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Panie reżyserki rozmawiały na temat sztuki teatralnej.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Na premierze nie mogło zabraknąć znanych reżyserek .
Celownik (komu? czemu?)	Aktorzy podziękowali zdolnym reżyserkom .
Biernik (kogo? co?)	Bileterka zauważyła wychodzące reżyserki .
Narzędnik (z kim? z czym?)	Z zaspanymi reżyserkami wychodzili również aktorzy.
	Bileterka powiedziała inspicjentowi o wychodzących
Miejscownik (o kim? o czym?)	reżyserkach .

LICZBA POJEDYNCZA	
Rolniczka dostała dofinansowanie z Unii Europejskiej więc kupiła ciągnik i kombajn.	Mianownik (kto? co?)
Dłuższy czas nie było rolniczki w domu, gdyż testowała pojazdy.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Sąsiedzi przyglądali się rolniczce jeżdżącej po polu.	Celownik (komu? czemu?)
Rolniczkę zawołała sółtyska.	Biernik (kogo? co?)
Chciała pójść z rolniczką do burmistrzynie, z którą wcześniej o rolniczce rozmawiała.	Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Rolniczki zorganizowały zebranie w związku z zagrożeniem powodziowym.	Mianownik (kto? co?)
Inni mieszkańcy wsi słuchali rolniczek z uwagą, jednocześnie przyglądając się rolniczkom.	Dopełniacz (kogo? czego?) Celownik (komu? czemu?)
Poproszono rolniczki o udostępnienie koparek.	Biernik (kogo? co?)
Przy kopaniu rowów z rolniczkami pracowały strażaczki.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Wiadomość o rolniczkach rozeszła się po okolicy.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Sekretarzyni stanu rozmawiała z premierką.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Zakres obowiązków sekreтарыni był niedawno zmie-
Celownik (komu? czemu?)	niony. Powiedziano o tym sekreтарыni dość niespo-
Biernik (kogo? co?)	dziewanie. Poinformowano sekreтарыnię o odejściu
Narzędnik (z kim? z czym?)	ministra. Minister rozmawiał z sekreтарыnią dzień
Miejscownik (o kim? o czym?)	wcześniej. Wszyscy już wiedzieli o sekreтарыni i jej
	nowych obowiązkach.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Sekreтарыnie spotkały się po pracy w restauracji.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Chwilowo nikt nie dzwonił do sekreтарыń .
Celownik (komu? czemu?)	Przyniesiono sekreтарыniom napoje i dużo jedzenia,
Biernik (kogo? co?)	przy okazji informując sekreтарыnie , że zaraz dosta-
	ną kolejne porcje.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Posłanki chciały spotkać się z sekreтарыniami .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Marszałkini przypomniała sobie o sekreтарыniach .

LICZBA POJEDYNCZA	
W posiedzeniu uczestniczyła senatorka .	Mianownik (kto? co?)
Nigdy nie brakowało senatorki na żadnych obradach.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Senatorce udzielono głosu.	Celownik (komu? czemu?)
Zapytano senatorkę , czy chce wody.	Biernik (kogo? co?)
Ustalono z senatorką czas wystąpienia.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Często rozmawiono o senatorce .	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Senatorki spotkały się w kole senatorskim.	Mianownik (kto? co?)
Spodziewano się szybkiego powrotu senatorek .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Przyniesiono senatorkom dokumentację.	Celownik (komu? czemu?)
Poproszono senatorki o szybki komentarz.	Biernik (kogo? co?)
Zamierzano jak najszybciej porozmawiać z senatorkami . Poinformowano o senatorkach pozostałe osoby z	Narzędnik (z kim? z czym?)
koła.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Skoczkini była już gotowa.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Przygotowania skoczkini trwały długo.
Celownik (komu? czemu?)	Trener przyglądał się postępom skoczkini .
Biernik (kogo? co?)	Trenował skoczkinię od lat, był pewien wygranej.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Przed zawodami rozmawiał ze skoczkinią .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Mówił też o skoczkini masażyście.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Skoczkinie ostro rywalizowały.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Umiejętności skoczek były bardzo wysokie.
Celownik (komu? czemu?)	Wszystkim skoczkiniom zależało na zwycięstwie.
Biernik (kogo? co?)	Kibice liczyli na polskie skoczkinie .
Narzędnik (z kim? z czym?)	Przyjechali ze skoczkiniami na zawody.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Mówili o skoczkiniach , że każda ma szansę na pierwsze miejsce.

LICZBA POJEDYNCZA	
Sprzedawczyni pracowała w osiedlowym sklepie.	Mianownik (kto? co?)
We wtorek sprzedawczyni nie było w pracy.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Właściciel pozwolił sprzedawczyni wziąć wolne.	Celownik (komu? czemu?)
Tego dnia widział sprzedawczynię w telewizji.	Biernik (kogo? co?)
Postanowił porozmawiać ze sprzedawczynią telefonicznie.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Jeszcze nie wiedział wtedy, że o sprzedawczyni będą mówić wszystkie media.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
We wtorek sprzedawczynie kilku osiedlowych sklepów spotkały się na kawie. Barista nie spodziewał się aż tylu sprzedawczyń .	Mianownik (kto? co?)
Z uwagą przyglądał się sprzedawczyniom .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Zapytał sprzedawczynie , jaką chcą kawę. Po jakimś czasie sam zaczął rozmawiać ze sprzedawczyniami .	Celownik (komu? czemu?)
Opowiedział żonie o sławnych sprzedawczyniach .	Biernik (kogo? co?)
	Narzędnik (z kim? z czym?)
	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Uzdolniona stolarka otrzymała duże zamówienie.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Klientki znaty już plany doświadczonej stolarki
Celownik (komu? czemu?)	na wykonanie kuchni. Powierzyły kreatywnej stolarce
Biernik (kogo? co?)	wykonanie mebli do całego domu. Zaprosiły stolarkę
	na ostateczną radę. Rozmawiały z zaciekawioną
Narzędnik (z kim? z czym?)	stolarką na strychu. Kilka dni wcześniej widziały
	w magazynie sportowym artykuł o energicznej
Miejscownik (o kim? o czym?)	stolarce , która była również kolarką amatorką.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Dwie stolarki postanowiły wziąć udział w zawodach
	kolarskich. Wszyscy znajomi chcieli zobaczyć jazdę ulu-
Dopełniacz (kogo? czego?)	bionych stolarek więc przyglądali się stojącym na star-
Celownik (komu? czemu?)	cie skupionym stolarkom . Zależało im, aby zobaczyć
Biernik (kogo? co?)	znajome stolarki na mecie w pierwszej trójce.
	Tak się stało, więc wieczorem świętowali ze szczęśliwymi
Narzędnik (z kim? z czym?)	stolarkami zwycięstwo.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Wieść o zwyciężkach stolarkach -kolarkach rozeszła się
	szybko.

LICZBA POJEDYNCZA	
Strzelczyni miała ogromny dorobek sportowy.	Mianownik (kto? co?)
Nie zabrakło strzelczyni również na olimpiadzie.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Bardzo ufano strzelczyni , dlatego wybrano	Celownik (komu? czemu?)
strzelczynię na posłankę. Zagadnienia sportowe kon-	Biernik (kogo? co?)
sultowano ze strzelczynią . Chciano napisać książkę	Narzędnik (z kim? z czym?)
o strzelczyni .	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Strzelczynie zaangażowano do ochrony księżniczki.	Mianownik (kto? co?)
Musiąa słuchać poleceń strzelczyń .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Księżniczka jednak postanowiła uciec strzelczyniom .	Celownik (komu? czemu?)
Księżniczka tylko raz przechytryła strzelczynie . Nie	Biernik (kogo? co?)
chciała rozmawiać ze strzelczyniami .	Narzędnik (z kim? z czym?)
Wiedziąa o strzelczyniach , że są nieustępliwe.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Suwnicowa weszła do kabiny.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Zadaniem suwnicowej było rozładowanie wagonu.
Celownik (komu? czemu?)	Bufetowa przyglądała się suwnicowej podczas pracy.
Biernik (kogo? co?)	Chciała zapytać suwnicową , czy pójdzie z nią na ryby w najbliższą sobotę.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Z suwnicową łowienie ryb zawsze było przygodą.
Miejscownik (o kim? o czym?)	O suwnicowej -wędkarce krążyły legendy.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Suwnicowe pojechały na urlop.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Kierownikowi zmiany brakowało suwnicowych .
Celownik (komu? czemu?)	Niedawno dał suwnicowym podwyżkę.
Biernik (kogo? co?)	Samotny wędkarz zauważył suwnicowe na drugim brzegu rzeki.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Widział, że z suwnicowymi siedziała również bufetowa.
Miejscownik (o kim? o czym?)	Wędkarz słyszał opowieści o suwnicowych i ich talentach wędkarskich.

LICZBA POJEDYNCZA	
Szewczyni wzięła kopyto.	Mianownik (kto? co?)
Praca szewczyni była zawsze dobrej jakości.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Dostarczono szewczyni materiały do pracy, które za- mówiła. Dostawca od dawna znał szewczynię .	Celownik (komu? czemu?)
Często chodził z szewczynią na imprezy.	Biernik (kogo? co?)
Opowiadał o szewczyni kolegom.	Narzędnik (z kim? z czym?)
	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Dwie szewczynie postanowiły wspólnie otworzyć za- kład.	Mianownik (kto? co?)
Fundusze szewczyń były nieduże.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Polecono szewczynom odpowiedni lokal.	Celownik (komu? czemu?)
Widziano szewczynie jak wnosily narzędzia i wyposa- rzenie.	Biernik (kogo? co?)
Właściciel kamienicy rozmawiał z szewczyniami dzień wcześniej.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Powiedział o szewczyniach lokatorom.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Pani szoferka wiozła pułkowniczkę.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Ceniono umiejętności pani szoferki .
Celownik (komu? czemu?)	Dano uzdolnionej szoferce najszybsze auto.
Biernik (kogo? co?)	Przydzielano kompetentną szoferkę do najważniejszych zadań. Pułkowniczkę lubiły jeździć z odpowiedzial-
Narzędnik (z kim? z czym?)	ną szoferką . Generałka słyszała dużo dobrego
Miejscownik (o kim? o czym?)	o zdolnej szoferce .
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Trzy szoferki spotkały się w barze.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Chwilowo odpoczywających szoferek nikt nie potrze-
Celownik (komu? czemu?)	bował. Podano kawę czekającym szoferkom .
Biernik (kogo? co?)	Często widywano przyjacielskie szoferki w tym lokalu.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Barmanka lubiła rozmawiać z wesółymi szoferkami .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Opowiadała o interesujących szoferkach swojej
	dziewczynie.

LICZBA POJEDYNCZA	
Toksykolożka analizowała wyniki badań.	Mianownik (kto? co?)
Wykłady toksykolożki były zawsze ciekawe.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Studenci przysłuchiwali się toksykolożce .	Celownik (komu? czemu?)
Najczęściej spotykano toksykolożkę przy pracy.	Biernik (kogo? co?)
z toksykolożką można było porozmawiać o wszystkim,	Narzędnik (z kim? z czym?)
gdy nie była zajęta.	
Opowiadano o toksykolożce , że prawie nie sypia.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Toksykolożki pisały artykuł o swoim odkryciu.	Mianownik (kto? co?)
Wynik pracy toksykolożek zaskoczył wszystkich.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Mówiono toksykolożkom , że dokonały przetomu. Za-	Celownik (komu? czemu?)
proszono toksykolożki na konferencję naukową. Ra-	Biernik (kogo? co?)
zem z toksykolożkami pojechały inne naukowczynie.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Na konferencji wyemitowano film o toksykolożkach .	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Weterynarka miała gabinet na skraju lasu.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Do weterynarki czasami przyprowadzano konie. Przy-
Celownik (komu? czemu?)	noszono weterynarce również szynszyle.
Biernik (kogo? co?)	Często widywano weterynarkę na wizytach w gospo-
	darstwach.
Narzędnik (z kim? z czym?)	W szkole organizowano lekcje z weterynarką lub opo-
Miejscownik (o kim? o czym?)	wiadano o weterynarce i jej pracy.

	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Weterynarki patrzyły na schorowanego konia.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Gospodarz obawiał się diagnozy weterynarek .
Celownik (komu? czemu?)	Opowiedział weterynarkom , co się działo ze zwierzę-
Biernik (kogo? co?)	ciem, zanim jeszcze przyprowadził weterynarki
Narzędnik (z kim? z czym?)	do stajni. Teraz stał z weterynarkami . Zatelefonował
Miejscownik (o kim? o czym?)	do żony, aby powiedzieć jej o weterynarkach .

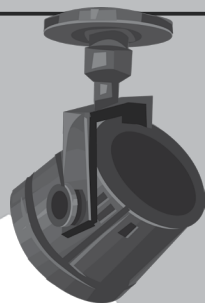
LICZBA POJEDYNCZA	
Władczyni wielkiego kraju postanowiła wylegiwać się w parku.	Mianownik (kto? co?)
Służba w pałacu długo szukała władczyni .	Dopełniacz (kogo? czego?)
Straż przyboczna towarzyszyła władczyni .	Celownik (komu? czemu?)
Siedzący na drzewie leśnik obserwował władczynię przez lornetkę. Kucharz porozmawiał z władczynią przez telefon, następnie przekazał informację o władczyni pozostałym osobom ze służby.	Biernik (kogo? co?) Narzędnik (z kim? z czym?)
	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Władczynie pięciu największych państw bardzo się lubiły. Inni władcy nie mogli zbliżyć się do władczyń .	Mianownik (kto? co?) Dopełniacz (kogo? czego?)
Często zadawali władczyniom pytanie: Dlaczego tak często się spotykacie? Fotografowano władczynie podczas ich spotkań. Nikt inny nie mógł wtedy być z władczyniami . Zawsze po takich spotkaniach wszyscy plotkowali o władczyniach .	Celownik (komu? czemu?) Biernik (kogo? co?) Narzędnik (z kim? z czym?) Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Wojewodzina weszła do gabinetu.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Tego dnia nie zaplanowano dla województw żadnych
Celownik (komu? czemu?)	ważnych spotkań , co odpowiadało województwu ,
Biernik (kogo? co?)	gdyż ostatnio ciężko pracowała. Wojewodzinę za-
Narzędnik (z kim? z czym?)	proszono na obiad . Rano z województwą rozmawiał
	bufetowy .
Miejscownik (o kim? o czym?)	Wiedział o województwie , że jest weganą.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Województwa umówiły się na obiad, dlatego nie było
Dopełniacz (kogo? czego?)	województw w urzędzie.
Celownik (komu? czemu?)	Podano województwom wysmienity obiad.
Biernik (kogo? co?)	Zapewniono województwa , że jest frutariański.
Narzędnik (z kim? z czym?)	Kucharz przez chwilę rozmawiał z województwami .
Miejscownik (o kim? o czym?)	O województwach powiedział mu kelner.

LICZBA POJEDYNCZA	
Wójtka/wójcina zatrudniła dwie nowe pracownice.	Mianownik (kto? co?)
Decyzja wójtki/wójciny była dobrze przemyślana.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Dostarczono wójtce/wójcinie wszystkie dokumenty, jakie złożyły kandydatki.	Celownik (komu? czemu?)
Poinformowano wójtkę/wójcinę, że wszystkie opinie o nich są pozytywne.	Biernik (kogo? co?)
Kandydatki rozmawiały z wójtką/wójciną dwa razy.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Pomyślały o wójtce/wójcinie, że będzie dobrą szefo- wą.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Wójtki/wójciny spotkały się podczas festynu.	Mianownik (kto? co?)
Uczestnictwo wójtek/wójcin było spodziewane.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Opowiedziano wójtkom/wójcinom plan imprezy.	Celownik (komu? czemu?)
Zaprowadzono wójtki/wójciny w najciekawsze miej- sce. Wraz z wójtkami/wójcinami szły nauczycielki miejscowej szkoły.	Biernik (kogo? co?) Narzędnik (z kim? z czym?)
Powiedziano organizatorowi o wójtkach/wójcinach.	Miejscownik (o kim? o czym?)

	LICZBA POJEDYNCZA
Mianownik (kto? co?)	Gdy zegarmistrzyni otwierała zakład, czekały już dwie osoby.
Dopełniacz (kogo? czego?)	Dla zegarmistrzyni nie było to nic nowego.
Celownik (komu? czemu?)	Zegarmistrzyni przynoszono wiele zegarów.
Biernik (kogo? co?)	Uważano zegarmistrzynię za specjalistkę.
Narzędnik (z kim? z czym?)	W zakładzie z zegarmistrzynią urzędował jej kot,
Miejscownik (o kim? o czym?)	który z myślą o zegarmistrzyni przynosił czasami upolowane myszy.
	LICZBA MNOGA
Mianownik (kto? co?)	Zegarmistrzynie dostały zlecenie na zaprojektowa-
Dopełniacz (kogo? czego?)	nie serii zegarów. Umiejętności zegarmistrzyń były
Celownik (komu? czemu?)	wysokie, dlatego powierzono zegarmistrzyniom tak
Biernik (kogo? co?)	ważne zadanie. Zegarmistrzynie proszono o testo-
Narzędnik (z kim? z czym?)	wanie zegarów i ustalano z zegarmistrzyniami, co
Miejscownik (o kim? o czym?)	w nich należy zmienić. O zegarmistrzyniach pisała fachowa prasa.

LICZBA POJEDYNCZA	
Żołnierka wstała wcześniej rano.	Mianownik (kto? co?)
Wymagały tego obowiązki żołnierki.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Natychmiast wydano rozkazy żołnierce.	Celownik (komu? czemu?)
Widziano tę żołnierkę w zbrojowni.	Biernik (kogo? co?)
Dowódczyni widziała się z żołnierką dzień wcześniej.	Narzędnik (z kim? z czym?)
Pamiętano o zapracowanej żołnierce podczas wydawania obiadu.	Miejscownik (o kim? o czym?)
LICZBA MNOGA	
Żołnierki szykowały się do skoków ze spadochronem.	Mianownik (kto? co?)
Spodziewano się dziesięciu żołnierek na lotnisku wojskowym. Rozdano szkolącym się żołnierzom spadochrony. Zawieziono żołnierki na miejsce wylotu.	Dopełniacz (kogo? czego?)
Pilot szybko porozmawiał z dwiema żołnierzami.	Celownik (komu? czemu?)
Zameldował o odważnych żołnierzach na pokładzie.	Biernik (kogo? co?)
	Narzędnik (z kim? z czym?)
	Miejscownik (o kim? o czym?)

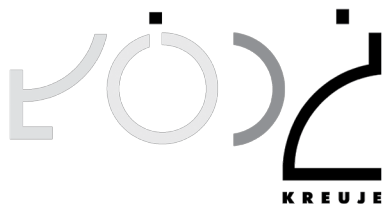

Indeks przykładów

biegła - 17	premierka - 37
burmistrzyni - 18	profesora - 38
chirurgiczka - 19	profesorka - 38
chirurgini - 19	przodkini - 39
chirurgzka - 19	pułkownicza - 40
cieślarka - 20	radczyni - 41
cukierniczka - 21	reżyserka - 42
doktora - 22	rolniczka - 43
doktorka - 22	sekretarzyni - 44
drwalka - 23	senatorka - 45
fachowczyni - 24	skoczkinie - 46
górniczka - 25	sprzedawczyni - 47
graficzka - 26	stolarka - 48
kapralka - 27	strzelczyni - 49
kierowczyni - 28	suwnicowa - 50
magisterka - 29	szewczyni - 51
magistra - 29	szoferka - 52
marszałkini - 30	toksykolożka - 53
ministerka - 31	weterynarka - 54
ministra - 31	władczyni - 55
myśliwa - 32	województwo - 56
neurolożka - 33	wójcina - 57
plutonowa - 34	wójtka - 57
podatnicza - 35	zegarmistrzyni - 58
połanka - 36	żołnierka - 59
premiera - 37	

DTP
Agnieszka Gralak

Sfinansowano ze środków zadania *Miejski Program Mikrograntów* współfinansowanego ze środków Miasta Łodzi realizowanego przez Centrum OPUS

kontakt@lodzkiedziewuchy.org.pl

